

ΑΦΗΓΗΣΗ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ

Μεθοδολογία WP3

Βασικές αρχές ψηφιακής
αφήγησης

Χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ωστόσο, οι απόψεις και οι γνώμες που εκφράζονται είναι αποκλειστικά των συγγραφέων και δεν αντανακλούν απαραίτητα τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού για την Εκπαίδευση και τον Πολιτισμό (EACEA). Ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε ο EACEA μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για αυτές.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Webinar 1: Βασικές αρχές της ψηφιακής αφήγησης

Γιατί να αφηγούμαστε ιστορίες; Τι είναι η ψηφιακή αφήγηση

Δομή ιστορίας για οπτικές αφηγήσεις, μέρος 1

Δομή ιστορίας για οπτικές αφηγήσεις, μέρος 2

Συναισθηματική αντήχηση μέσω εικόνων

Βέλτιστες πρακτικές για την αφήγηση ιστοριών με τη φωτογραφία

Δραστηριότητα 1

Δραστηριότητα 2

Σκέψεις και ερωταπαντήσεις

Αναφορές και βιβλιογραφία

Η ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΑΦΗΓΗΣΗΣ ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΤΟΥ SHOOT

Αυτή η μεθοδολογία εισάγει μια καινοτόμο προσέγγιση στη διδασκαλία, ενσωματώνοντας την ψηφιακή αφήγηση μέσω της φωτογραφίας.

Με βάση τη νευροεπιστήμη, η αφήγηση ιστοριών ενισχύει τις συναισθηματικές συνδέσεις, καθιστώντας τις πληροφορίες πιο προσιτές και ευκολομνημόνευτες.

Ασχολείται με τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι μαθητές χωρίς κίνητρα και εκείνοι με μαθησιακές δυσκολίες, αξιοποιώντας τις σύγχρονες τεχνολογίες για να δημιουργήσει ένα ελκυστικό, χωρίς αποκλεισμούς μαθησιακό περιβάλλον.

Η αφήγηση ιστοριών αυξάνει το ενδιαφέρον, τη δημιουργικότητα και την κατανόηση σε όλα τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών, ενώ ταυτόχρονα καλύπτει διαφορετικές μαθησιακές ανάγκες, συμπεριλαμβανομένων των μαθητών με μαθησιακές δυσκολίες.

Η ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΑΦΗΓΗΣΗΣ ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΤΟΥ SHOOT ΤΟ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Αυτή η μεθοδολογία περιλαμβάνει μια σειρά από 3 διαδικτυακά σεμινάρια και οδηγίες για εκπαιδευτές. Προορίζεται να χρησιμοποιηθεί μαζί με τη συλλογή βέλτιστων πρακτικών για την ψηφιακή αφήγηση ιστοριών, η οποία επίσης αποτελεί μέρος του WP3.

Αποτελεί τη φυσική συνέχεια των εγχειριδίων για την Διδασκαλία μέσα από την Ψηφιακή Φωτογραφία, και μέσα από αυτήν, οι μαθητές και μαθήτριες θα μπορέσουν να αναπτύξουν τα δικά τους μαθησιακά υλικά, δημιουργώντας εμπνευστικά μαθήματα των οποίων θα είναι οι ίδιοι εμπνευστές και δημιουργοί.

Webinar 1: Βασικές αρχές της ψηφιακής αφήγησης

Σήμερα θα δούμε:

- μια εισαγωγή στην ψηφιακή αφήγηση ιστοριών,
- βασικά στοιχεία στη δομή μιας ιστορίας,
- παραδείγματα αφήγησης ιστοριών με τη χρήση ψηφιακών μέσων και φωτογραφίας

Γιατί να αφηγούμαστε ιστορίες;

3 βασικοί λόγοι

1. Ενδυνάμωση

- Μοιράζεστε τις απόψεις και τις προοπτικές σας
- Είναι ένας χώρος για όσους αισθάνονται πως δεν εκπροσωπούνται με τη γραφή
- Εναλλακτική λύση στην επικοινωνία μέσω κειμένου
- Διαφορετική προσέγγιση σύνθετων εννοιών

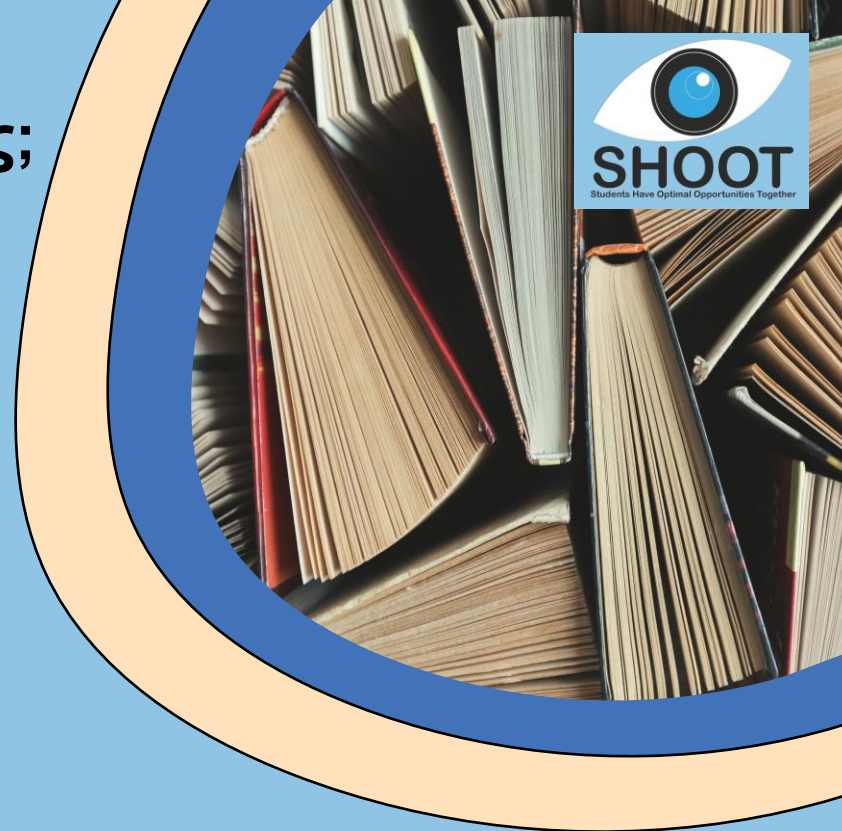
Γιατί να αφηγούμαστε ιστορίες; (συνέχεια)

2. Προβληματισμός

Κατανόηση του εαυτού μας και των άλλων
Εξερεύνηση του τρόπου σκέψης, της
ταυτότητας και των ιδεών μας

3. Βαθιά μάθηση

Πέρα από την απομνημόνευση
Επίτευξη ουσιαστικής κατανόησης

Γιατί να λέμε ιστορίες;

Μπορείτε να βρείτε άλλους λόγους;

Γιατί να λέμε ιστορίες;

Γιατί να λέμε ιστορίες τώρα;

Γιατί οι άνθρωποι έλεγαν ιστορίες στο παρελθόν;

Προσωπική ανάμνηση: ποια ιστορία άλλαξε τον τρόπο που βλέπετε κάτι;

Τι είναι η ψηφιακή αφήγηση;

*Η αφήγηση μιας ιστορίας χρησιμοποιώντας
φωτογραφίες + ήχο + λέξεις + φαντασία.*

Φωτογραφία (οι εικόνες σας δείχνουν την ιστορία)

Φωνή / κείμενο (εσείς καθοδηγείτε το νόημα)

Μουσική ή ηχητικά εφέ (δημιουργούν την ατμόσφαιρα)

Γιατί είναι σημαντική:

Θυμόμαστε ιστορίες που μας κάνουν **να νιώθουμε** κάτι.

Οι φωτογραφίες μας βοηθούν να δούμε τον κόσμο από **την οπτική γωνία κάποιου άλλου.**

Μια δυνατή ιστορία δεν έχει να κάνει με ακριβά εργαλεία — έχει να κάνει με **συναίσθημα +**

μήνυμα.

Traditional vs Digital Storytelling

Traditional Stories

Μόνο γραπτές ή προφορικές

Περιορισμένες σε λέξεις

Το κοινό ακούει/διαβάζει

Κάποιοι δυσκολεύονται να ακολουθήσουν

Μονοκατευθυντική επικοινωνία

Digital Stories

⇒ Συνδυασμός φωτογραφίας, φωνής, βίντεο, κειμένου

⇒ Περισσότεροι τρόποι έκφρασης ιδεών

⇒ Το κοινό **βλέπει, ακούει, αισθάνεται**

Υποστηρίζει **διαφορετικούς τρόπους μάθησης**

⇒ **Διαδραστική**, κοινωνική, μοιράζεται

Ιστορία & εξέλιξη

Από την προφορική αφήγηση έως τα συνεχώς μεταβαλλόμενα μέσα επικοινωνίας

Προφορική

Γραπτή

Έντυπη

Οπτικά/οπτικοακουστική

Ψηφιακή

Διαδικτυακή

Κάθε τεχνολογία έχει προσθέσει τρόπους για να αφηγούμαστε ιστορίες.
Τα ψηφιακά εργαλεία είναι απλώς το τελευταίο κεφάλαιο.

Συναισθηματική αντήχηση: Πώς οι εικόνες προκαλούν ενσυναίσθηση

Η φωτογραφία **αιχμαλωτίζει στιγμές, συναισθήματα και το πλαίσιο**

Οι εικόνες επικοινωνούν **πέρα από** τα λόγια

Η **μοναδική** σας **οπτική γωνία** γίνεται ο κύριος χαρακτήρας

Η συναισθηματική εμπλοκή βοηθά το κοινό **να νιώσει βαθιά σύνδεση**

Δομή ιστορίας για οπτικές αφηγήσεις μέρος 1

Η πυραμίδα του Freytag:

1. Έκθεση
2. Αυξανόμενη/ανερχόμενη δράση
3. Κορύφωση
4. Φθίνουσα δράση
5. Τελική έκβαση

Ποια διάσημη ιστορία είναι αυτή;

1. Παρουσιάζονται δύο οικογένειες
2. Ένα αγόρι και ένα κορίτσι συναντιούνται, ερωτεύονται και παντρεύονται, παρά τη διαφωνία των οικογενειών τους
3. Δύο δολοφονίες περιπλέκουν την κατάσταση για τον νεαρό, οδηγώντας τον σε εξορία
4. Το κορίτσι προσποιείται τον θάνατό της για να αποφύγει τον γάμο με κάποιον άλλο
5. Ο νεαρός και η κοπέλα αυτοκτονούν

Δομή ιστορίας για οπτικές αφηγήσεις μέρος 2:

*Για να παραβείς τους κανόνες, πρέπει
πρώτα να τους γνωρίζεις*

Μοντέλα όπως η πυραμίδα είναι απαραίτητα για να αποκτήσετε μια σταθερή βάση, **αλλά**

1. Μπορούμε να αποκλίνουμε από τα μοντέλα, αρκεί να τα γνωρίζουμε
2. Τα νέα μέσα δημιουργούν κάθε φορά νέες συνθήκες και περιβάλλοντα αφήγησης.
3. Τα ψηφιακά μέσα είναι γνωστά για το ότι σπάνε τη συνέχεια των αφηγήσεων.

Πρακτική δραστηριότητα: Μια «κλασική» δομή

1. Παρακολουθήστε το βίντεο με τίτλο *“The Underdogs”*
2. Προσδιορίστε τα στοιχεία της δομής της ιστορίας. Πόσος χρόνος χρειάζεται για να ξεδιπλωθούν τα διάφορα μέρη της ιστορίας;
3. Πώς σας κάνει να νιώθετε αυτή η ιστορία;

Πώς οι ιστορίες δημιουργούν συναισθηματική σύνδεση

- ✓ **Προσωπική προοπτική:** Κάθε ιστορία χρησιμοποιεί μια ατομική φωνή ή έναν αναγνωρίσιμο χαρακτήρα.
- ✓ **Συναισθηματικοί παράγοντες:** Η μουσική, ο τόνος της φωνής, τα οπτικά στοιχεία και ο ρυθμός προκαλούν ενσυναίσθηση.
- ✓ **Θέματα με τα οποία μπορεί κανείς να ταυτιστεί:** Ελευθερία (Walls), ανθρώπινη αξιοπρέπεια (Renia Spiegel).
- ✓ **Αυθεντικότητα:** Οι αληθινές ή ημι-αληθινές εμπειρίες κάνουν το κοινό να νιώσει και όχι απλώς να καταλάβει.
- ✓ **Κοινός προβληματισμός:** Οι ιστορίες προσκαλούν τους θεατές να συγκρίνουν τα δικά τους συναισθήματα και αξίες.

Πραγματικά παραδείγματα ψηφιακής αφήγησης

Το ημερολόγιο της Ρένια Σπίγκελ

Ταινίες μικρού μήκους από το Εβραϊκό Μουσείο Galicia, που μετατρέπουν ένα πραγματικό ημερολόγιο σε εργαλείο μάθησης για τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Δείχνει πώς οι προσωπικές ιστορίες δημιουργούν ενσυναίσθηση και ζωντανεύουν την ιστορία.

Πραγματικά παραδείγματα ψηφιακής αφήγησης

Equipo Planeta

Τηλεοπτικό πρόγραμμα για παιδιά που συνδυάζει πραγματικούς ανθρώπους, μαριονέτες και κινούμενα σχέδια.

Δείχνει πώς η αφήγηση μπορεί να απλοποιήσει σύνθετα θέματα όπως η βιωσιμότητα μέσω του παιχνιδιού και της φαντασίας.

Πραγματικά παραδείγματα ψηφιακής αφήγησης

Τείχη

Ένα ψηφιακό κινούμενο σχέδιο από Έλληνες μαθητές γυμνασίου, εμπνευσμένο από το ποίημα του Κ.Π. Καβάφη.

Δείχνει πώς η τέχνη και η ποίηση μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να συζητηθούν θέματα όπως η ένταξη, τα σύνορα και η αίσθηση του «ανήκειν».

Πρακτική δραστηριότητα: Σκεφτείτε την ιστορία σας

Εργασία: Σχεδιάστε μια ψηφιακή ιστορία για την τάξη σας

1. Σκεφτείτε ένα σχολικό μάθημα (π.χ. Φυσική, Λογοτεχνία, Ιστορία, Γεωγραφία, Καλλιτεχνικά).
2. Σκεφτείτε ένα θέμα που θα μπορούσε να γίνει ψηφιακή ιστορία — κάτι που οι μαθητές θα μπορούσαν να φωτογραφίσουν, να αφηγηθούν ή να απεικονίσουν δημιουργικά.
3. Σε μικρές ομάδες, συζητήστε:
  - Ποιο μήνυμα θα μεταφέρει η ιστορία;
  - Ποια συναισθήματα θα πρέπει να προκαλεί;
  - Ποιες εικόνες ή φωνές θα μπορούσαν να το εκφράσουν;
4. Κάθε ομάδα μοιράζεται μια πρόταση που ξεκινά με: «Η ιστορία μας θα δείξει στους μαθητές ότι...»

Ευχαριστούμε!

Χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ωστόσο, οι απόψεις και οι γνώμες που εκφράζονται είναι αποκλειστικά του/των συγγραφέα/συγγραφέων και δεν αντανακλούν απαραίτητα τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (EACEA). Ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε ο EACEA μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για αυτές.

Creative Commons licence (either free or 4.0 share alike)

Αναφορές και βιβλιογραφία

Sontag, S. (1977). On Photography. Farrar, Straus and Giroux.

Barthes, R. (1981). Camera Lucida: Reflections on Photography. Hill and Wang.

Project Zero Harvard (n.d) Pzs thinking routines toolbox. Διαθέσιμο στο: <https://pz.harvard.edu/thinking-routines> (Πρόσβαση: 19-6-2025).

Lambert, J., & Hessler, B. (2008). Digital Storytelling: Capturing Lives, Creating Community. Routledge.

McCurry, S. (1984) Sharbat Gula (Afghan Girl) [online photograph]. Διαθέσιμο στο: https://en.wikipedia.org/wiki/Afghan_Girl#/media/File:Sharbat_Gula.jpg (Πρόσβαση: 30 Ιουνίου 2025).

Wegman, W. (1970), Falling Glass. [online φωτογραφία]. Διαθέσιμο στο: <https://bpb-us-e1.wpmucdn.com/you.stonybrook.edu/dist/0/2212/files/2017/09/%EC%8A%A4%ED%81%AC%EB%A6%B0%EC%83%B755-2beh3rw.png> (Πρόσβαση: 30 Ιουνίου 2025)

Η ΟΜΑΔΑ ΤΟΥ SHOOT

